

Obvestila za VINOGRADNIŠTVO

Izdajatelj: KGZS-Zavod Novo mesto, Šmihelska cesta 14, 8000 Novo mesto
Obvestilo pripravil: Domen Bajec, e-pošta: domen.bajec@gov.si

ISSN

št. 12.

Datum: 01. julij 2022

VARSTVO VINSKE TRTE

V vinogradih poteka pospešen razvoj grozdov in večina jagod je že preseгла debelino graha. Med seboj so se začele dotikati (75 – 77 po lestvici BBCH).

Za zagotavljanje zdravega stanja vinske trte je poleg varstva s kemičnimi sredstvi potrebno sočasno skrbeti tudi za redna zelena dela: prikrajševanje mladice, pletev zalistnikov, postopno odstranjevanje listja v predelu grozdja in vršičkanje. Omogočiti morate ustrezno zračnost.

Nevarnost širjenja okužb *peronospore vinske trte* je velika, zato svetujemo pedantno varstvo pridelka. V poštev pridejo sredstva s kombiniranim načinom delovanja: **EQUATION PRO** (400 g/ha; zaloge v uporabi do 16.09.2022), **TANOS 50 WG** (0,4 kg/ha; zaloge v uporabi do 16.09.2022), **FOLPAN GOLD** (2,5 kg/ha od konca cvetenja do faze, ko se grozdne jagode strnejo), **FORUM STAR** (1,6 kg/ha), **SFINGA EXTRA WDG** (1,5 kg/ha od BBCH 53-75) in 2 kg/ha od BBCH 76), **TWINGO** (3 kg/ha), **REBOOT** (0,4 kg/ha), **AMPEXIO** (0,5 kg/ha), **CYMBAL** (največ 0,25 kg/ha), **VALIS F** (2 kg/ha), **SANVINO** (1,125 kg/ha od BBCH 71 in 1,5 kg/ha do BBCH 83 za vinsko grozdje in od BBCH 75 – 79 za namizno), **DELAN PRO** (3 l/ha), **PERGADO F** (3 kg/ha), **PERGADO D** (1,4 l/ha), **DAIMYO F** (2,5 l/ha; veljavnost do 31.7.2022), **VIDERYO F** (2,5 l/ha; veljavnost do 31.7.2022), **VINCYA F** (2,5 l/ha; veljavnost do 31.7.2022), **MILDICUT** (4 l/ha; veljavnost do 31.7.2022), **DELAN PRO** (3 l/ha), **FOSHIELD** (samostojno v šestih zaporednih tretiranjih v odmerku 1-4 l/ha, odvisno od razvojne stopnje faze trte v času tretiranja...),... Kjer je bujnost rasti izrazito močna, lahko uporabite **pripravke na osnovi bakra**, oz. v kombinaciji z njim: **PERGADO C** (4 – 5 kg/ha).

Proti *oidiji vinske trte* ukrepajte z enim od sredstev kot so: **KARATHANE GOLD 350 EC** (0,5 – 0,6 l/ha), **TALENDO EXTRA** (ko so večina jagod med seboj dotika: 0,2-0,4 l/ha), **TALENDO** (0,25 l/ha), **NATIVO 75 WG** (0,16 kg/ha; veljavnost do 31.8.2022), **SERCADIS** (0,15 l/ha), **SPIROX D** (0,5 l/ha; do začetka stikanja jagod), **KUSABI 300 SC** (0,3 l/ha), **MAVITA 250 EC** (0,2 l/ha), **MISHA 20 EW** (0,23 l/ha; zaloge v uporabi do 30.11.2022), **ORIOUS 25 EW** (0,4 l/ha), **DYNALI** (0,65 l/ha), **VIVANDO** (0,2 l/ha; do zapiranja grozdov - BBCH 79), **PROSPER CS 300** (1 l/ha), **DOMARK 100 EC** (0,3 l/ha), **TOPAS 100 EC** (0,3 l/ha), **SCORE 250 EC** (0,2 l/ha), **DIFCOR 250 EC** (0,12 l/ha), **UNICORN DF** (2,2 kg/ha), **COLLIS** (0,4 l/ha),... Priporočen razmik med tretiranjimi naj bo v tem obdobju na 7 do 10 dni.

Preden se jagode strnejo in grozd zapre, je potrebno poskrbeti za preventivno varstvo pred *sivo plesnijo*. Za ta namen priporočamo: **CANTUS** (1,2 kg/ha), **MYTHOS** (2,5 l/ha), **PROLECTUS** (1,2 kg/ha), **PYRUS 400 SC** (2 l/ha), **SCALA** (2 l/ha), **ZENBY** (1,5 l/ha), **SWITCH 62,5 WG** (1 kg/ha), **TELDOR SC 500** (1,5 l/ha). V poštev pridejo tudi sredstva z antagonističnim delovanjem: **AMYLO - X** (1,5 – 2,5 kg/ha), **SERENADE ASO** (4 l/ha), **BOTECTOR** (1 kg/ha), **TEAGRO** (0,37 kg/ha) ali **POLYVERSUM** (0,25 kg/ha). Na zmanjševanje okužb imajo vpliv tudi **KARBICURE** (5 kg/ha), **OROCIDE PLUS** (6,4 l/ha) in **PREV-GOLD** (6,4 l/ha). Vseh osem je primernih za ekološko pridelavo.

V primeru *neurja s točo* je potrebno najprej počakati, da se vinograd osuši, potem uporabite pripravke **na osnovi aktivne snovi folpet** (Follow 80 WG, Folpan 80 WDG, Pergado F, Twingo,...) ali **BAKROVE PRIPRAVKE**.

Pri rednem spremljanju razvoja *ameriškega škržatka*, prenašalca karantenske bolezni *zlata trsna rumenica*, beležimo prisotnost večine ličink na razvojnih stopnjah L3 in L4. Še vedno se pojavljajo ličinke L1; že nekaj dni pa so prisotne tudi ličinke škržatka stopnji L5. **Predvidevamo, da se bodo prvi odrasli osebki pojavili v**

MKGP-UVHVVR

KGZS-Zavod Novo mesto

naslednjih dneh.

Sedaj je nastopil ustrezen čas za nameščanje rumenih lepljivih plošč za spremljanje odraslih škržatkov! Podroben pristop njihovega spremljanja in zatiranja je predstavljen v drugem posebnem obvestilu.

Krajša video navodila lahko pogledate na YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=V4rCVbMFOSE>

Nanos FFS opravite v mirnem vremenu, v večernem času, ko ni možnosti vpliva na čebele. Pred uporabo čebelam nevarnih pripravkov odstranite cvetočo podrast in poskrbite vse za njihovo zaščito. Pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev pozorno preberite navodila in upoštevajte ukrepe za varovanje okolja.

SPREMLJANJE IN OBVEZNO ZATIRANJE AMERIŠKEGA ŠKRŽATKA

V vinogradih poteka pospešen razvoj grozdov in večina jagod je že preseгла debelino graha. Med seboj so se začele dotikati (75 – 77 po lestvici BBCH).

Pri rednem spremljanju razvoja *ameriškega škržatka*, prenašalca karantenske bolezni *zlate trsna rumenica*, beležimo prisotnost večine ličink na razvojnih stopnjah L3 in L4. Še vedno se pojavljajo ličinke L1; že nekaj dni pa so prisotne tudi ličinke škržatka stopnji L5. **Predvidevamo, da se bodo prvi odrasli osebki pojavili v naslednjih dneh.**

Sedaj je nastopil ustrezen čas za nameščanje rumenih lepljivih plošč za spremljanje odraslih škržatkov!

Krajša video navodila lahko pogledate na YouTube:

<https://www.youtube.com/watch?v=V4rCVbMFOSE>

V matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah je spremljanje ameriškega škržatka obvezno.

V vinogradih za pridelavo grozdja spremljanje ni obvezno, je pa priporočljivo zlasti v razmejenem območju zlate trsne rumenice, saj tako lahko ugotovimo stanje populacije ameriškega škržatka in tudi, če je bilo zatiranje ameriškega škržatka uspešno opravljeno.

V vinograd za pridelavo grozdja, matični vinograd, trsnico ali matičnjak izobesimo najmanj 3 rumene lepljive plošče (RLP). Če je površina večja od 2 ha, število plošč ustrezno povečamo (do 2 ha – 3 RLP, nad 2 do 5 ha – 6 RLP, nad 5 ha – 9 RLP). Plošče je priporočljivo obesiti v sredino vinograda, matičnjaka ali trsnice in ne v robne vrste ali na konec vrste. Plošče namestite v senčni del trte na žico ali trto, ker se škržatki najraje zadržujejo v senci. V trsnici izobesite plošče na količke, ki jih postavite na grebenih. Pri tem pazite, da se plošče ne prilepijo na listje trte. Plošče pregledujete 1× tedensko ter pri tem vsakič odstranite ulovljene škržatke. Ulov redno beležite. RLP je potrebno menjati na 14 dni, ker lepilo sčasoma popusti, posledično se škržatki slabše lovijo.

Število potrebnih tretiranj:

V vinogradih za pridelavo grozdja v razmejenih območjih je v rastni dobi obvezno opraviti:

Dve tretiranjji v okuženih območjih Dolenjske, Posavja in Bele krajine: V primeru, da vinogradnik po opravljenem prvem tretiranju spremlja ulov ameriškega škržatka na rumene lepljive plošče in izkazuje, da so ulovljeni manj kot 4 škržatki na ploščo na teden, drugega tretiranja ni potrebno opraviti. Sicer opravi drugo tretiranje ob ugotovljenem preseženem ulovu 4 odraslih škržatkov.

Najmanj eno tretiranje v varovalnih pasovih (glej seznam občin): Priporočamo spremljanje ulova ameriškega škržatka na rumene lepljive plošče. V primeru, da ulovite na ploščo 4 škržatke ali več na teden, opravite tudi drugo tretiranje.

V ekološki pridelavi sta dovoljena pripravka na podlagi a.s. piretrin, s katerima je treba opraviti 3 tretiranja. Sredstva na podlagi piretrina imajo kontakten način delovanja in posledično kratko delovanje, zato se tretiranja opravijo v presledkih, ki niso daljši od 7 dni.

➤ **Za drugo tretiranje svetujemo: MOSPILAN 20 SG** (0,375 kg/ha; uporaba 1 krat letno), **SIVANTO PRIME** (0,5 l/ha; 1 krat letno) ali **MOVENTO SC 100** (0,7 l/ha; 2 krat letno). V vinogradih z *ekološko pridelavo* uporabite **FLORA VERDE** (1,6 l/ha; 3 krat letno) ali **BIOTIP FLORAL** (1,6 l/ha; 3 krat letno).

Zatiranje v matičnih vinogradih, matičnjakih in trsnicah: zatiranje ameriškega škržatka je obvezno povsod po Sloveniji, to je v razmejenih območjih in izven njih. Obvezno je treba opraviti **najmanj dve tretiranjji** proti ameriškega škržatku, obenem pa morajo imetniki spremljati ulov ameriškega škržatka z rumenimi lepljivimi ploščami. Če bo na rumeno lepljivo ploščo ulovljen vsaj en škržatek, je treba opraviti še tretje tretiranje.

Pri prvem in drugem tretiranju dajemo prednost pripravkoma **MOSPILAN 20 SG** ali **SIVANTO PRIME**, ki sta sistemski insekticidi z rezidualnim delovanjem. Pri tem je treba upoštevati, da se lahko pripravka uporabita le enkrat v isti rastni dobi. Zatiranje lahko opravimo tudi s pripravkom **MOVENTO SC 100**, s katerim obenem zatiramo tudi trtno uš. V matičnih vinogradih je treba paziti na karenčno dobo. V trsnicah in matičnjakih lahko uporabite tudi **DECIS 2,5 EC** (0,5 l/ha; 2 krat letno)

Nanos fitofarmaceutskih sredstev

Cvetoča podrast v vinogradih mora biti v času tretiranja z insekticidi, zaradi varovanja čebel in drugih opraševalcev, pokošena oziroma mora biti na drug način preprečeno, da bi jo FFS doseglo. Nanos mora biti opravljen na način, da se prepreči zanašanje škropilne brozge na sosednje parcele.

Za doseganje večje učinkovitosti delovanja insekticidov priporočamo njihovo uporabo v večernih oziroma nočnih urah. Rastline v času nanosa ne smejo biti v stresu (npr. vročinski stres), sicer se učinkovitost sredstva lahko zmanjša.

Insekticidov na osnovi a.s. piretrin (Flora verde in Biotip floral) se ne sme uporabljati v vročini in na neposredni sončni svetlobi. Priporočajo se uporaba v večernih urah in pri nižjih temperaturah zraka. Ob njihovi uporabi rastline temeljito omočimo tudi na spodnji strani listov, kjer se običajno nahaja ameriški škržatek.

Da dosežemo **dobro omočenje rastlin** in povečamo učinkovitost insekticidov, priporočamo povečano porabo vode (vsaj 400 l vode/ha).

Za pripravek **MOVENTO SC 100** priporočamo samostojno uporabo. Mešanje z drugimi fitofarmaceutskimi sredstvi se odsvetuje zaradi možne zmanjšane učinkovitosti tega sredstva.

Nanos opravite v mirnem vremenu, v večernem času, ko ni možnosti vpliva na čebele. Pred uporabo čebelam nevarnih pripravkov odstranite cvetočo podrast in poskrbite vse za njihovo zaščito. Pri uporabi fitofarmaceutskih sredstev pozorno preberite navodila in upoštevajte ukrepe za varovanje okolja.

Območje vinorodne dežele Posavja je v letu 2022 razdeljeno po občinah na različna območja:

Razmejeno območje je sestavljeno iz okuženega območja in varovalnega pasu. Okuženo območje razmejenega območja je območje, v katerem se izvajajo ukrepi obvladovanja (zadrževanja).

Varovalni pas razmejenega območja je območje, v katerem se izvajajo ukrepi izkoreninjenja.

Žarišče okužbe je okuženo območje v varovalnem pasu ali izven razmejenega območja, v katerem se izvajajo ukrepi izkoreninjenja.

Detajlna določitev območij je bila predstavljena v prvem posebnem obvestilu.

